

ธนาคารสมอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สื่อสร้างสัมพันธ์
สรรค์สร้างสังคม

ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑๘ เดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๒

- ☐ การประชุมเชิงปฏิบัติการ “วุฒิสภาธนาคารสมองร่วมพลังขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
 - การบรรยายเรื่อง “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)”
 - การอภิปราย “วุฒิสภาฯ กับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้วยกระบวนทัศน์ใหม่”
 - การระดมความเห็น “แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ”
- ☐ ปฐมบทการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืน : ถักทอ เรียงร้อย เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

บทบรรณาธิการ

ด้วยพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศเผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยเปลี่ยนชื่อสำนักงานเป็น **“สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)”** ที่มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างหน้าที่ อำนาจหน้าที่ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามภารกิจที่เพิ่มขึ้น จึงขอแจ้งให้ทุกท่านได้รับทราบโดยทั่วกัน สำหรับเนื้อหาสาระจุลสารฉบับนี้ เป็นการรายงานผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง **“วุฒิสภาธนาคารสมองรวมพลังขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** ที่มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า ๗๐๐ คน ประกอบด้วย วุฒิสภาฯ หน่วยงาน และภาคีเครือข่าย เมื่อวันที่ ๒๔-๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร เรื่อง **“ปฐมบทการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืน : ถกทอ เรียงร้อย เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน”** และคอลัมน์ **“เลียบเรียงเคียงรั้ว”** เพื่อจะได้ทราบแนวทางการขับเคลื่อนงานในปี ๒๕๖๒ ที่วุฒิสภาฯ แต่ละกลุ่มจังหวัดได้ระดมความคิดเห็นร่วมกันซึ่งสอดคล้อง

กับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ที่มุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

อีกทั้งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ ๒๓ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ และให้ใช้บังคับต่อไป ทั้งนี้ รายละเอียดแผนแม่บทได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๑ ก วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ โดยแผนแม่บทจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปฏิบัติและจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ **“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

ท้ายที่สุดนี้ ขอเชิญวุฒิสภาฯ ร่วมกันถ่ายทอดเรื่องราวการขับเคลื่อนงาน ผลการดำเนินงาน และข้อคิดการทำงานในพื้นที่ทั้งแบบปัจเจกบุคคลหรือเป็นหมู่คณะ ส่งมายังกองยุทธศาสตร์การพัฒนาคความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม (กสท.) หรือเว็บไซต์ <http://brainbank.nesdb.go.th> เพื่อนำมาเผยแพร่ในคอลัมน์ **“เรื่องเล่าจากพื้นที่”** และขอเชิญชวนผู้ที่สนใจทำงานจิตอาสาสมัครเป็นวุฒิสภาฯ เพื่อเป็นพลังร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ ให้มีความเข้มแข็งทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

(ต่อจากหน้า ๕)

๕) นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ครัวเรือน สร้างความมั่นคงของครอบครัวเป็นปฐมภูมิ ตั้งโรงงานของภาครัฐในพื้นที่

กลไกการดำเนินงาน : ภาครัฐจัดอบรมเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนในพื้นที่ ดูแลตั้งแต่แม่ตั้งครรภ์ให้มีความรู้จนจบการศึกษาภาคบังคับ และผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนไว้ได้รับสวัสดิการฟรี

ผลลัพธ์ : ส่งเสริมการปรับพฤติกรรม ยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

๖) ส่งเสริมการจัดการตั้งแต่การคัดแยกขยะถึงการรีไซเคิล

กลไกการดำเนินงาน : จัดตั้งศูนย์การจัดการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เช่น บ้าน ชุมชน โรงเรียน

ผลลัพธ์ : Zero Waste ขยะเหลือศูนย์

๗) พัฒนากฎหมายที่เป็นธรรมและประชาชนรับรู้ได้ ทำให้กฎหมายชัดเจน เข้าใจง่าย เผยแพร่ความรู้กฎหมายต่างๆ ให้ประชาชน และตั้งศูนย์วุฒิสภาฯ ให้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานเทศบาล

กลไกการดำเนินงาน : นำกฎหมายเข้าสู่ระบบการศึกษาให้แก่เยาวชนและประชาชน สร้างบทเรียนตำราเกี่ยวกับกฎหมาย มีศูนย์เผยแพร่กฎหมาย และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค และให้มีหน่วยงานวุฒิสภาฯ ในเทศบาล

ผลลัพธ์ : สร้างความเป็นธรรมในสังคม

การประชุมเชิงปฏิบัติการ “วุฒิสภาสถานการณ์การมองรวมพลัง ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) และมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) ร่วมกันจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “วุฒิสภาสถานการณ์การมองรวมพลังขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ การปฏิรูปประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการแปลงไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้าง เชื่อมโยง และขยายภาคีเครือข่ายการพัฒนาทุกภาคส่วนในพื้นที่อย่างบูรณาการ ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและขยายผลไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และติดตามความก้าวหน้าการแปลงแผนของหน่วยงานในระดับพื้นที่ รวมทั้งระดมความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนงานของวุฒิสภา ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประมาณ ๗๐๐ คน ประกอบด้วย วุฒิสภา ภาคีเครือข่ายการพัฒนา ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และชุมชนท้องถิ่น ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

คำกล่าวการเปิดประชุมเชิงปฏิบัติการ

โดย ศ.พิเศษ ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เป็นที่ทราบกันว่า “ธนาคารสมอง” เกิดจากพระวิสัยทัศน์อันยาวไกลของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่พระราชทานแนวทางการนำศักยภาพของผู้สูงอายุ มาเป็นพลังอาสาในการพัฒนาประเทศในฐานะ “วุฒิสภา

ธนาคารสมอง” ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ โดยคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้สภาพัฒน์ทำหน้าที่เป็นหน่วยทะเบียนกลางธนาคารสมอง รวบรวมข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิที่เกษียณอายุ และผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตามสาขาการพัฒนาต่างๆ จำนวน ๒๑ สาขา จัดทำเป็นทำเนียบวุฒิสภาฯ และเป็นตัวกลางในการประสานและเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายการพัฒนา ในการนำวุฒิสภาฯ มาร่วมขับเคลื่อนงานกับหน่วยงาน/ชุมชนในพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันมีวุฒิสภาฯ ทั้งสิ้น ๕,๕๔๖ คน โดยมีมูลนิธิพัฒนาไทให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านการทำงานให้แก่วุฒิสภาฯ มาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ธนาคารสมอง จึงเป็นศูนย์รวมของผู้ทรง

คุณวุฒิที่เกษียณอายุ และผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีความพร้อมและสมัครใจมาช่วยพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของผู้สูงอายุที่ยังเป็นพลังสำคัญของสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อประเทศชาติและพสกนิกรชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง

ปัจจุบัน รัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีกรอบระยะเวลาการดำเนินการ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาประเทศระยะยาวให้มีความต่อเนื่อง ด้วยการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน และก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันไปสู่เป้าหมายการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ทุกคนต้องได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศ โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีเป้าหมายที่จะยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ทั้งการพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชน

เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ขณะนี้ อยู่ในขั้นตอนการแปลงแผนยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนแม่บทรวม ๒๓ แผน ที่มีระบบราชการเป็นผู้ขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ และการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ทั้งนี้ แผนแม่บทจะดำเนินการเป็นช่วง ช่วงละ ๕ ปี ช่วงแรกคือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จนถึงปี ๒๕๘๐ โดยในช่วง ๕ ปีแรก ประเด็นการแก้ไขปัญหาคือ พื้นฐานที่สำคัญของประเทศที่บรรจุไว้ในแผนแม่บทและต้องดำเนินการก่อน จำนวน ๑๕ เรื่อง เช่น ความเหลื่อมล้ำ ความยากจน การทุจริตคอร์รัปชัน มลพิษ การบริหารจัดการภาครัฐ โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ในระดับรากหญ้า การสร้างความรักความสามัคคีปรองดอง การป้องกันปัญหาต่างๆ อาทิ ยาเสพติด ความปลอดภัยบนท้องถนน เป็นต้น จากนั้นจึงค่อยพัฒนาต่อยอดไปจนครบ ๒๐ ปี ซึ่งวุฒิสภาทุกท่านสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่สะสมหลายยุคหลายสมัย ได้เข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาละ

ร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติในระดับตำบลหรือพื้นที่ได้อย่างกว้างขวาง

สิ่งที่วุฒิสภา ดำเนินการนั้น สอดคล้องกับคำกล่าวของอาจารย์ โนนกะ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการความรู้ว่า “**ความรู้ที่เป็นความรู้แจ้งที่เขียนอยู่ในตำรานั้น จะซื้อหามาอ่านเมื่อไรก็ได้ แต่ความรู้อีกประเภทหนึ่งซึ่งเป็นความรู้ที่อยู่ข้างใน เป็นความรู้ที่เกิดจากการสัมผัสประสบการณ์ หาซื้อจากที่ไหนไม่ได้และมีอยู่ในมนุษย์แต่ละคน**” สิ่งสำคัญที่สุดคือ การดึงเอาความรู้และพลังของแต่ละท่านออกมาใช้ประโยชน์ จึงเป็นการจัดการความรู้ที่สำคัญกว่าความรู้ที่อยู่ในตำราหรือทฤษฎี ฉะนั้น วุฒิสภา ซึ่งเป็นผู้ที่มี**ความรู้และประสบการณ์หลากหลายที่มีคุณค่า จึงเป็นอีกพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ รวมทั้งการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่คนรุ่นหลัง ได้เรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น**

การประชุมในวันนี้ ขอให้วุฒิสภา ได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน ในการสะท้อนถึงปัญหาและข้อจำกัดในการทำงาน และหาแนวทางผลักดันการพัฒนาในระดับพื้นที่ต่างๆ ให้ดีขึ้น จึงขอชื่นชมและเป็นกำลังใจให้วุฒิสภาทุกท่าน และสภาพัฒน์จะร่วมดำเนินการไปด้วยกันอย่างใกล้ชิด และพร้อมเป็นกองหลังสนับสนุนวุฒิสภา ในฐานะกองหน้าที่จะช่วยผลักดันการพัฒนาในระดับพื้นที่ต่อไป

การบรรยายเรื่อง “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)”

โดย ดร.วันฉัตร สุวรรณกิตติ ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะ สศช.

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบให้แผนพัฒนาประเทศ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ โดยยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ ๑ เป็นกรอบการพัฒนาประเทศ ในด้านต่างๆ แผนระดับที่ ๒ ประกอบด้วย แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนความมั่นคง และแผนระดับที่ ๓ เป็นแผนปฏิบัติการ

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในระยะยาว เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ประเทศที่พัฒนาแล้วได้ให้ความสำคัญกับแผนระยะยาว เช่น ฝรั่งเศส สิงคโปร์ เป็นต้น ขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีแผนการพัฒนาประเทศในระยะยาวมาก่อน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตาม

หลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน และเกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ โดยให้ดำเนินการตามกระบวนการดังนี้ ๑) การใช้ข้อมูล ความรู้ที่เกิดจากการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ อย่างรอบคอบ ๒) วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านทั้งในและต่างประเทศ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด รวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลง และ ๓) การให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศในภาพรวมคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง เป้าหมายการพัฒนาคือ ประชาชนอยู่ดีกินดี มีความสุข บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ยอมรับของประชาคมระหว่างประเทศ และการบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมายการพัฒนาคือ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมายการพัฒนาคือ คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เป้าหมายการพัฒนาคือ ๑) สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ ๒) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับเพื่อความสมานฉันท์ และ ๓) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป้าหมายการพัฒนาคือ

๑) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน ๒) พินิจและสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติใหม่ เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ๓) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สมดุลภายใต้ขีดความสามารถของระบบนิเวศ และ ๔) ยกระดับกระบวนการเพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ เป้าหมายการพัฒนาคือ ๑) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

๒) ภาครัฐมีขนาดเล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
๓) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ
๔) กระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ขณะนี้ อยู่ระหว่างการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวม ๒๓ แผน ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ แผนงาน/โครงการของหน่วยงานต่างๆ ที่เสนอขอรับงบประมาณ จะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและสนับสนุนแนวทางการพัฒนาใน ๒๓ แผนแม่บท เป็นแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project) ที่ดำเนินการแล้ว ทำให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ และสอดคล้องกับประเด็นเร่งด่วน ๑๕ ประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการภายใน ๕ ปีแรกของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย ๑) **การแก้ไขปัญหาพื้นฐาน/ปัญหาเชิงพื้นที่** จำนวน ๕ ประเด็น ได้แก่ ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน แก้ไขปัญหาความมั่นคงเร่งด่วน แก้ไขปัญหาทุจริต การบริหารจัดการมลพิษและการทำงานภาครัฐ ๒) **ดูแลและยกระดับ** จำนวน ๖ ประเด็น ได้แก่ สภาพแวดล้อมรัฐ สังคมสูงวัย คนและการศึกษา เศรษฐกิจฐานราก บริการสาธารณสุข และกระจายศูนย์กลางความเจริญ ๓) **รองรับการเติบโตเป็นระบบอย่างยั่งยืน** จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่ โครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก/การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ และ ๔) **สร้างรายได้ให้ประเทศ** จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่ การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ

ทั้งนี้ สศช. ได้สร้างการตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนในทุกภาคส่วน โดยการจัดประชุมประจำปี ๒๕๖๑ ของ สศช. เรื่อง “ยุทธศาสตร์ชาติ อนาคตไทย อนาคตเรา” การสร้างการรับรู้และมีส่วนร่วมผ่านเวทีในระดับพื้นที่ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) จำนวน ๘๕ เวทีทั่วประเทศ การทำสัญลักษณ์ในการสื่อสาร เช่น โลโก้ต่างๆ Key Visual และเพลง “อนาคตเรา” เป็นต้น การจัดงาน Big Bang อนาคตไทย อนาคตเรา และการจัดทำเอกสารเผยแพร่ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาประชาชน/แผนภูมิความคิด และยุทธศาสตร์ชาติฉบับอักษรเบรลล์/ไฟล์เสียง สื่อมัลติมีเดีย สติกเกอร์ลายน์ และเว็บไซต์

“วุฒิสภาฯ กับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้วยกระบวนการที่ทันสมัย”

นายพงศ์ไพรม วาสุทธิ

ประธานกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล
และพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ

วุฒิสภาคารสมองประกอบด้วย ผู้ที่เกษียณอายุที่มีความรู้ความสามารถ ในหลากหลายสาขาวิชา เป็นผู้จริงจัง ทำจริง ประเด็นที่วุฒิสภาให้ความสนใจ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ ๑-๕ จึงขอให้ สสช. ประสานเวที

วุฒิสภาฯ กับกระทรวงมหาดไทย ให้มีบทบาทอย่างมั่นคงในเวที ของจังหวัด โดยการแบ่งหน้าที่ให้ชัดเจนในการให้คำแนะนำต่างๆ แต่ไม่สามารถบังคับให้หน่วยงานทำตามได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน เพื่อให้อยู่ร่วมกันได้และเกิดความยั่งยืน สำหรับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย แนวทาง ๕ ด้าน ได้แก่

ด้านที่ ๑ การพัฒนาระบบราชการให้มีความรวดเร็ว ทันสมัย

ระบบราชการที่ผ่านมามีกระบวนการที่ล่าช้า ใช้ภาษาที่เข้าใจยาก และมีทัศนคติ (Mindset) การทำงานในเชิงรับ จึงพยายามปรับเปลี่ยนการทำงานให้เป็นระบบดิจิทัล เมื่อประชาชน มาติดต่องานต้องสามารถใช้ไฟล์ในระบบดิจิทัลได้ ปรับกระบวนการ Back Office ในระบบราชการ เป็นการใช้ Application Platform Online ลดการใช้ดุลพินิจโดยใช้ระบบดิจิทัลเพื่อลดระยะเวลา การทำงาน ลดขนาดภาครัฐให้เล็กลง ไม่เพิ่มคนหรืองบประมาณ โดยให้ภาคเอกชน/ท้องถิ่นใหญ่ขึ้น การแบ่งปันฐานข้อมูล ระหว่างหน่วยงานในการตรวจสอบ ใช้งาน และให้บริการประชาชน โดยประชาชนเป็นศูนย์กลาง

ด้านที่ ๒ เป็นคนเก่ง คนดี

การดึงดูดและรักษาคนดี คนเก่ง ให้เข้ามาทำงานราชการ ลดการทำงานของภาครัฐ โดยพิจารณา เลิกทำงานบางประเภท บางส่วนให้ภาคเอกชน Outsource หรือ พนักงานประเภทต่างๆ ทำแทน

ด้านที่ ๓ โปร่งใส ตรวจสอบได้

โดยเน้นดึงประชาชน เข้ามาร่วมเฝ้าระวังการทุจริตในภาครัฐ

ด้านที่ ๔ กฎหมายมีเท่าที่จำเป็น ใช้บังคับได้

การออกกฎหมายและปรับปรุงกฎหมาย

ด้านที่ ๕ มีกระบวนการยุติธรรมที่ยุติธรรม

ส่งเสริมการใช้ ปัญหาประติษฐ์มาทำงานแทน ซึ่งมีการใช้งานด้านศาลในหลาย ประเทศแล้ว ลดการใช้ดุลพินิจของคน

ท้ายที่สุดนี้ ขอส่งเสริมบทบาทวุฒิสภาฯ ในพื้นที่ โดยใช้ สถิติปัญหาและความปรารถนาดี เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินต่อไป

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ กรรมการมูลนิธิพัฒนาไท

หัวข้อที่จะบรรยายมีทั้งเรื่องที่เป็น จิตวิญญาณและปรัชญาอยู่เบื้องหลัง จึงควรทำความเข้าใจกระบวนการที่คนใหม่ ดังนี้

หนึ่งในอดีตเป้าหมายการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมของชาติแผนพัฒนาฯ

ฉบับที่ ๑ - ๗ ใช้เศรษฐกิจเป็นตัวตั้ง ผลจากการพัฒนาสรุปได้ว่า

“เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่ยั่งยืน” เกิดการ

รวบกระจุก จนกระจาย ยิ่งพัฒนา คนรวยยิ่งรวยขึ้น คนจนยิ่งจนลง

ขณะเดียวกัน โลกปัจจุบันอันตรายและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก

เห็นได้ชัดเจนตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ เป็นต้นมา การพัฒนา

ตามแผนไม่เพียงพอ ต้องมียุทธศาสตร์เป็นเป้าหมายนำทาง

ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีหลายเรื่อง

เป็นเรื่องใหม่ บนกรอบความคิดใหม่ เป็นแผนระยะยาวที่กำหนด

เป้าหมาย ปรัชญานำทางและแนวทางปฏิบัติในอนาคต แต่ไม่ใช่

พิมพ์เขียวที่กำหนดว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร ซึ่งแตกต่าง

จากจากแผนพัฒนาฯ ระยะ ๕ ปี ที่ค่อนข้างมีความชัดเจน

เพื่อเดินไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยเปลี่ยนจากการพัฒนา

ที่นำเศรษฐกิจเป็นตัวตั้ง มาเป็นการพัฒนาโดยให้มนุษย์เป็น

ศูนย์กลาง พัฒนาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช

มหाराช บรมนาถบพิตร คือ สมดุลทั้งกายและใจ คนเก่ง ดี

และมีความสุข ปฏิรูปคนไทยให้มีผลิตภาพ เพื่อสร้างเศรษฐกิจ

ให้อยู่ดีมีสุข มีมนุษย์เป็นทั้งเป้าหมายและวิธีการสู่เป้าหมาย

สอง กระบวนการและวิธีการแปลงแผนไปสู่ภาคปฏิบัติแบบเดิมได้ให้ความสำคัญกับผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในการจัดทำแผนสำหรับจัดสรรงบประมาณ ที่มีโครงการ แผนงาน แผนเงิน แผนคน เท่านั้น ปัจจุบันการแปลงแผนไปสู่ภาคปฏิบัติ ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมและเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีคนเป็นศูนย์กลางแบบบูรณาการ คนเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการคือ การมีส่วนร่วมที่ยึดพื้นที่/ชุมชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งส่งผลให้เกิดประโยชน์ ดังนี้ ๑) ความเชื่อถือไว้วางใจกันของคนในชุมชน ๒) เกิดการเรียนรู้ข้อมูลพื้นที่ในแต่ละบริบทของแต่ละชุมชนร่วมกัน ๓) มีข้อตกลงร่วมกัน ในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ๔) มีความรับผิดชอบและวิสัยทัศน์ร่วมกัน เกิดการสร้างพลังร่วม (synergy) และ ๕) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

สาม ภายใต้กระบวนการทัศน์ใหม่ที่คนเป็นศูนย์กลางแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรปรับเปลี่ยนบทบาทของวุฒิสภา โดย ๑) **การเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ไปสู่การสร้างความร่วมมือกันในระดับพื้นที่** ด้วยการสร้างพลังการเรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิด เพื่อนำความเก่งของคนเข้ามามีส่วนร่วม และใช้ประโยชน์ สร้างพลังทางศีลธรรมร่วมกัน และผลักดันไปสู่

โครงการที่มีความหมายต่อชุมชน เพื่อให้เกิดการบูรณาการที่แท้จริง เป็นการเรียนรู้ร่วมกันในพื้นที่อย่างไร้รอยต่อ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เชื่อมโยงทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำในพื้นที่อย่างแท้จริง พัฒนาอย่างสอดคล้องกับแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาพรต บรมนาถบพิตร คือ คนเป็นศูนย์กลาง และต้องระเบิดจากภายในชุมชน แต่ไม่ใช่การนำคนหรือโครงการมารวมกัน ๒) **วุฒิสภาฯ ควรเป็นวิทยากรกระบวนการ (Facilitator) หรือคุณอำนวย** คือ ผู้อำนวยความสะดวกในการสร้างกระบวนการเรียนรู้และระดมสมองร่วมกัน สร้างการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และร่วมคิดอย่างสร้างสรรค์ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อให้ทุกคนเป็นเจ้าของการพัฒนาในระดับพื้นที่ เช่น ผู้จัดการ ผู้สร้างบรรยากาศ ผู้ประสานงาน ผู้สังเกตการณ์ ผู้วางแผนการสื่อสาร ผู้สรุปประเด็น และผู้สร้างพลังร่วม เป็นต้น เพื่อบูรณาการการทำงานปฏิบัติการร่วมกัน โดยภาครัฐควรให้การสนับสนุนการฝึกอบรม การสร้างวิทยากรกระบวนการของวุฒิสภาฯ เนื่องจากปัญหาของประเทศเป็นเรื่องใหญ่และมีความซับซ้อน ภาครัฐไม่สามารถรับมือได้เพียงลำพัง ภาคประชาชนจึงจำเป็นต้องช่วยกันรับมือกับปัญหาต่างๆ ด้วย

“แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ”

วุฒิสภา และเครือข่าย ได้ร่วมกันระดมความคิดเห็น กลุ่มจังหวัด ๑๐ กลุ่ม ในหัวข้อ “แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติผ่านบทบาทของวุฒิสภา และเครือข่าย” ด้วยการเป็นวิทยากร คณะกรรมการ ที่ปรึกษา ประธาน เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานกับภาคีเครือข่ายในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม และชุมชน ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมสร้างความเข้มแข็งของพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความต้องการของพื้นที่ สรุปลงได้ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ภาคเหนือตอนบน ๘ จังหวัด ประกอบด้วย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่ มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) ส่งเสริมคนรุ่นใหม่ให้เข้ามามีบทบาททางการเมือง

กลไกการดำเนินงาน : ให้ความรู้ทางการเมือง และส่งเสริมสนับสนุนคนรุ่นใหม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง โดยเริ่มในระดับท้องถิ่น ได้แก่ อบต. เทศบาล อบจ. และพัฒนาต่อถึงระดับประเทศ

๒) สนับสนุนการดำเนินโครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

กลไกการดำเนินงาน : วุฒิสภา เข้าร่วมการทำงานกับหน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐ

๓) ส่งเสริมนวัตกรรมสมุนไพรไทย สู่ตลาดโลก

กลไกการดำเนินงาน : ๑) คัดเลือกสมุนไพรที่มีสรรพคุณในการรักษาโรค เช่น ขมิ้นชัน พันธ์แดงสยาม ซึ่งขณะนี้ได้มีการวิจัยสกัดเอาสารเคอคูมินออกออกมารักษาโรคกรดไหลย้อน โรคกระเพาะ โรคข้อเข่าเสื่อมได้ และ ๒) ส่งเข้าประกวด

๔) ส่งเสริมการจัดทำโมเดลการพัฒนาชุมชนด้านการท่องเที่ยว ตลาดชุมชน การนำเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมมาพัฒนาสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ของชุมชน

กลไกการดำเนินงาน : แสวงหาแหล่งความรู้ ประสานงานเพื่อนำความรู้ดังกล่าวมาสู่ชุมชน

๕) สร้างยุวอาสาสมัครการเมืองเข้ามาช่วยงานพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

กลไกการดำเนินงาน : เชิญชวนเยาวชนที่มีจิตอาสาเข้ามาทำงานร่วมกับวุฒิสภาอาสาสมัครการเมือง สร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม

๖) ส่งเสริม สนับสนุนปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

กลไกการดำเนินงาน : ค้นหาภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน รวบรวมองค์ความรู้ เผยแพร่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติได้จริง

๗) ส่งเสริม สนับสนุนโอกาสและการยอมรับของกลุ่มชาติพันธุ์ในสังคม

กลไกการดำเนินงาน : ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์และคนทั่วไป ให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์นำศาสตร์พระราชาไปใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อความอยู่ดี กินดี

๘) ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับความเป็นธรรมในสังคม

กลไกการดำเนินงาน : ให้คำแนะนำ ดูแล ประสาน หน่วยงานที่รับผิดชอบ เข้ามาให้การช่วยเหลือ

๙) การดูแลสุขภาพป้าต้นน้ำ

กลไกการดำเนินงาน : การสร้างฝายชะลอน้ำ โดยความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่น โดยทีมงานของพลเอกวินัยฯ ให้การฝึกอบรม ให้ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๑๐) การปฏิบัติตามผังเมืองอย่างเคร่งครัด

กลไกการดำเนินงาน : ศึกษา เผยแพร่ข้อมูล ทางผังเมืองที่กำหนดไว้ และร่วมติดตามให้การทำงาน เป็นไปตามกำหนดของผังเมือง เพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่กระทบต่อสังคม

๑๑) ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี

กลไกการดำเนินงาน : ให้ความรู้แก่ชุมชนให้ตระหนัก ถึงผลกระทบจากการใช้สารเคมีที่มีต่อตัวเอง ครอบครัว และชุมชน

๑๒) ส่งเสริมภาครัฐ เข้ามาดูแล แก้ปัญหาของพื้นที่ อย่างเร่งด่วน

กลไกการดำเนินงาน : วุฒิสภาฯ นำเสนอ/แจ้งปัญหา ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลให้ความช่วยเหลือ

กลุ่มที่ ๒ ภาคเหนือตอนล่าง ๙ จังหวัด ประกอบด้วย ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร และอุทัยธานี มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) ส่งเสริมการปลูกัญญาเป็นพืชเศรษฐกิจ

กลไกการดำเนินงาน : ร่วมให้ความรู้เกี่ยวกับ กระบวนการปลูกัญญาตามที่กฎหมายอนุญาต คุณสมบัติ และโทษ และสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกในโครงการ พันธุ์กรรมพืชเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และวิจัยต่อไป

ผลลัพธ์ : ได้พืชเศรษฐกิจชนิดใหม่และมีปริมาณ มากพอที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และรักษา ผลประโยชน์ของชาติ

๒) ตามรอยศาสตร์พระราชา

กลไกการดำเนินงาน : จัดกิจกรรมเสริมสร้าง ค่านิยมที่พึงประสงค์แก่เยาวชนในสถานศึกษาในพื้นที่ เน้นการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง โดยวุฒิสภาฯ เป็นวิทยากรไปดำเนินงานตามพื้นที่ต่างๆ เป็นระยะเวลา ๑ วัน เน้นหาการอบรม ประกอบด้วย ศาสตร์พระราชาหรือ หลักการทรงงาน ๒๓ ข้อ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระราชดำรัสทางด้านคุณธรรม

ผลลัพธ์ : เยาวชนมีการปรับพฤติกรรมและตระหนัก ถึงความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณ ความจงรักภักดี ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ น้อมนำและประยุกต์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และเกิดค่านิยมที่พึงประสงค์

๓) อาหารปลอดภัยตลอดห่วงโซ่

กลไกการดำเนินงาน : รมรณรงค์การใช้ภาชนะโพน และวัสดุผสมแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์อาหารในกลุ่มผู้ประกอบการ และประสานจัดกิจกรรมมหกรรมอาหารปลอดภัยตลอดห่วงโซ่ระดับ ท้องถิ่น โดยทำงานร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ผู้ประกอบการ ร้านอาหาร และการท่องเที่ยวของจังหวัด

ผลลัพธ์ : ชยะโพนมีจำนวนลดลง สิ่งแวดล้อมในชุมชน ได้รับการดูแลรักษาและเอาใจใส่มากขึ้น ประชาชนมีสุขภาพดีขึ้น

๔) การควบคุมสารเคมีในภาคการเกษตร

กลไกการดำเนินงาน : ให้ความรู้และรณรงค์ให้เกษตรกร ในพื้นที่เห็นถึงโทษต่อสุขภาพและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมระยะยาว ในการใช้สารเคมี และรณรงค์ให้ประชาชนไม่บริโภคผลผลิต ที่ปนเปื้อนสารเคมี

ผลลัพธ์ : ผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัย การเจ็บป่วย ลดลง ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตดีขึ้น

กลุ่มที่ ๓ ภาคตะวันออกเฉิยเหนือตอนบน ๑๐ จังหวัด

ประกอบด้วย บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร สกลนคร ขอนแก่น และมหาสารคาม มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) การใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

กลไกการดำเนินงาน : การสร้างป่าชุมชน การรักษา ความสงบภายในประเทศ การออกกฎหมายปรองดอง การลดอุบัติเหตุ บนท้องถนน และชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลหมู่บ้านตนเอง

ผลลัพธ์ : ความสงบสุขของประชาชน ความปลอดภัยในชีวิต

๒) การสร้างอาชีพที่มั่นคง

กลไกการดำเนินงาน : การแปรรูป การสร้างคุณค่า การตลาด การจัดตั้งองค์กรภาคีเครือข่ายในระดับหมู่บ้าน/ตำบล

ผลลัพธ์ : มีความมั่นคงทางทรัพย์สิน

๓) การส่งเสริมวินัย

กลไกการดำเนินงาน : พัฒนาคุณภาพชีวิต ยึดหลักบรร (บ้าน วัด โรงเรียน) รมรณรงค์ป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ

ผลลัพธ์ : มีสุขภาพแข็งแรง ความสามัคคีของคนในชุมชน

๔) ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/เกษตรปลอดภัย

กลไกการดำเนินงาน : จัดอบรม หาดตลาด จัดหาแหล่ง เรียนรู้ สร้างนวัตกรรม ใช้เทคโนโลยี

ผลลัพธ์ : สินค้าเกษตรมีคุณภาพ/เชิงธุรกิจ เพิ่มรายได้

๕) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

กลไกการดำเนินงาน : พัฒนาห่วงโซ่การท่องเที่ยว (คน/โครงสร้างพื้นฐาน/ประชาสัมพันธ์/การตลาด/ความปลอดภัย/การบริหารจัดการ)

ผลลัพธ์ : ชุมชนมีรายได้ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก และเกิดความภาคภูมิใจ

๖) สร้างความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัว พัฒนาจิตใจ ส่งเสริมสุขภาพ

กลไกการดำเนินงาน : อบรมครอบครัว ส่งเสริมศีลธรรม ออกกำลังกาย/อาหารดี/ยา/อากาศ/อารมณ์

ผลลัพธ์ : มีสุขภาพกาย/ใจที่ดี เป็นคนดี สังคมดี ประเทศดี

๗) ส่งเสริมการสร้างรายได้ในชุมชนโดยเสมอภาค ส่งเสริมการเข้าถึงการบริหารภาครัฐอย่างเท่าเทียม

กลไกการดำเนินงาน : ทำประชาสงฆ์ทุกกิจกรรม สร้างค่านิยมที่ดี สนับสนุนการกระจายความเจริญเติบโตของเมืองใหญ่สู่ท้องถิ่น ออกกฎหมายที่สร้างความเท่าเทียม

ผลลัพธ์ : ทุกคนสามารถเข้าถึงการบริการภาครัฐอย่างเท่าเทียม ชุมชนมีรายได้มากขึ้น

๘) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง แหล่งน้ำ ธรรมชาติ มีกฎหมายดูแลสิ่งแวดล้อม พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท อุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์

กลไกการดำเนินงาน : ปลุกจิตสำนึกในท้องถิ่น สร้างข้อระเบียบบังคับเกี่ยวกับการใช้สิ่งแวดล้อม เช่น กฎหมายดูแลชุมชน ทิ้งขยะโดนปรับ ใช้พลังงานทดแทน ทำเกษตรปลอดสารพิษ/อินทรีย์

ผลลัพธ์ : คุณภาพชีวิตดีขึ้น

กลุ่มที่ ๔ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑๐ จังหวัด

ประกอบด้วย กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) ยกระดับการศึกษาทุกระดับ ส่งเสริมการเข้าถึงการสาธารณสุขให้ทั่วถึงในทุกกลุ่มเป้าหมาย

กลไกการดำเนินงาน : โดยการฝึกทักษะอาชีพ พัฒนาสินค้าชุมชน ส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคน โดยจัดทำโครงการ ๑) ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต อาทิ พัฒนาสมองตั้งแต่วัยเด็ก พัฒนาภาษาอังกฤษให้แก่เยาวชน ในวัยเรียนและวัยแรงงาน ตลอดจนพัฒนาทักษะอาชีพในวัยแรงงาน และ ๒) ส่งเสริมการจัดการสาธารณสุขเพื่อสุขภาพที่ดี ด้วยการเป็นวิทยากร/ผู้ทรงคุณวุฒิ/คณะกรรมการ ในการให้ความรู้ คำปรึกษา ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาภาครัฐ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน

ผลลัพธ์ : ประชาชนเป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเข้มแข็ง

๒) การบริหารจัดการน้ำ

กลไกการดำเนินงาน : จัดทำโครงการ ๑) ธนาคารน้ำ การจัดการลุ่มน้ำ ๒) การปลูกป่าอนุรักษ์ ต้นไม้ ๓) การบริหารจัดการขยะ และ ๔) การยกระดับการเกษตรปลอดภัย โดยทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในฐานะวิทยากร คณะทำงาน คณะกรรมการในโครงการต่างๆ เพื่อให้ประชาชนและชุมชนสามารถขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

ผลลัพธ์ : จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ มีการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ มีน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร นำไปสู่การทำการเกษตรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี และคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว รวมทั้งผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ และมีรายได้เพิ่มขึ้น

กลุ่มที่ ๕ ภาคกลางตอนบน ๗ จังหวัด

ประกอบด้วย ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และปทุมธานี มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) พัฒนาเทคโนโลยีให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของนานาประเทศ

กลไกการดำเนินงาน : ใช้กลไกการศึกษา ที่มีคุณภาพเพื่อสนับสนุนให้คนไทยมีความรู้และศักยภาพ ในการเป็นแรงงานที่มีทักษะและฝีมือ เน้นการแข่งขัน ที่เป็นจุดแข็งของคนไทย อาทิ ประเพณีวัฒนธรรมไทย รอยยิ้มและอัธยาศัยไมตรี สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ มีทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพ

ผลลัพธ์ : ประเทศไทยสามารถอยู่ในโลกทุนนิยม ก้าวผ่านความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพื่อให้คนไทยอยู่ในประเทศอย่างมีความสุข และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒) เผยแพร่ต้นแบบของบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในด้านต่างๆ

กลไกการดำเนินงาน : ส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนาเข้ามามีบทบาทหลักในการสร้างคนเก่ง และดี หรือบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) และภาครัฐสนับสนุน การพัฒนาร่วมกับภาคส่วนต่างๆ โดยยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ผลลัพธ์ : ประชาชนชาติมีความมั่นคงระดับหนึ่ง คนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น

๓) สร้างเครือข่ายที่ชัดเจนและจัดสวัสดิการของรัฐ ให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม พัฒนากฎหมายให้เกิดความเท่าเทียมในสังคม

กลไกการดำเนินงาน : ๑) ภาครัฐควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของสังคม ส่งเสริมให้องค์กรต่างๆ ในสังคมมีจิตสาธารณะ ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม หรือทำกิจกรรม CSR มากขึ้น ๒) มีกฎหมายสนับสนุนการจัดการต้นทุนการผลิต เพื่อให้เกิดการกระจายทุน/ทรัพยากรอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันในกลุ่มคนทุกระดับในแต่ละพื้นที่ ๓) สร้างโอกาสทางการศึกษา โดยส่งเสริมให้ทุกคนเข้าสู่ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๔) เปิดโอกาสให้คนเข้าถึงความเป็นธรรมมากขึ้น และ ๕) ส่งเสริมให้คนในสังคมรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามกฎหมาย

ผลลัพธ์ : คนในสังคมเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ของประเทศได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสและความเสมอภาคของคนในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๔) **ปลูกจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนประหยัดพลังงาน ควบคุมการใช้สารเคมีและรักษาสีสิ่งแวดล้อม**

กลไกการดำเนินงาน : สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างเมืองน่าอยู่ เช่น สิ่งแวดล้อมสะอาด ปลอดภัย มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เป็นต้น

ผลลัพธ์ : คนไทยเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีสุขภาพอนามัยที่ดีอยู่ร่วมกันอย่างสันติธรรมและสันติสุขทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอุดมสมบูรณ์

กลุ่มที่ ๒ ภาคกลางตอนล่าง ๘ จังหวัด ประกอบด้วย กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) **ปัญหาเสพติด ความสงบในชุมชน ผลกระทบจากแรงงานต่างประเทศ และความไม่มั่นคงทางอาหาร**

กลไกการดำเนินงาน : ส่งเสริมการนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับครัวเรือน/เด็กและเยาวชน/จิตอาสาในหมู่บ้าน ในการดูแลความปลอดภัย/ป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน/ยาเสพติด การจัดตั้งธนาคารที่ดิน/ศูนย์และแปลงเมล็ดพันธุ์ในพื้นที่ สนับสนุนการจัดสรรสวัสดิการแรงงานคนไทยให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ เสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติตั้งแต่วัยเด็ก และหนุนเสริมสถาบันครอบครัวให้ดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน สถาบันการศึกษาในชุมชน อาทิ การสร้างสนามกีฬาในชุมชน

ผลลัพธ์ : ๑) ชุมชนมีกฎกติกาในการแก้ไขปัญหาเสพติด ๒) มีศูนย์/ธนาคารเก็บเมล็ดพันธุ์พืชไว้ใช้เอง ๓) มีการจ้างแรงงานไทยมากขึ้น ๔) ต้นทุนทางการเกษตรลดลง ๕) มีธนาคารที่ดินและระบบการบริหารจัดการที่ดิน คนไทยมีที่ดินทำกินที่อยู่อาศัยที่มั่นคง และ ๖) คนไทยมีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๒) **สร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร เน้นเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย ตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพการเกษตร ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่งเสริมสินค้าและอาชีพในชุมชน สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูลการตลาดและแหล่งทุน สร้างนักวิจัยด้านต่างๆ/ทุนวิจัย พัฒนาคนรุ่นใหม่ให้ตรงกับอาชีพที่ต้องการ/อาชีพที่ขาดแคลน และส่งเสริมความสามารถทางกีฬาในเด็กและเยาวชนตั้งแต่หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด**

กลไกการดำเนินงาน : วุฒิสภาฯ ประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักวิจัยท้องถิ่น และ สศช.ในการให้ความรู้และผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยชีวภาพในชุมชน

ผลลัพธ์ : ๑) มีการทำเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรปลอดภัย ต้นทุนการเกษตรลดลง และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพเสริมจากการจำหน่ายสินค้าชุมชน ๒) เกิดการท่องเที่ยวในชุมชน และ ๓) มีสนามกีฬาเป็นพื้นที่กลางในชุมชนทุกตำบล ทำให้คนในชุมชนมีร่างกายสุขภาพแข็งแรง ปลอดภัยต่างๆ พร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพด้านกีฬาในอนาคต

๓) **การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์**

กลไกการดำเนินงาน : วุฒิสภาฯ สนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษา การส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบ ต่อครอบครัว การต่อต้านความรุนแรงในครอบครัว อาทิ สนับสนุนเงินพิเศษแก่บุตรหลานที่มีความกตัญญูดูแลปรนนิบัติบิดามารดาเป็นอย่างดี จัดสรรเงินอุดหนุนเด็กตั้งแต่ทารกถึงวัยรุ่น กำหนดวิชาสมาธิให้อยู่ในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา การสร้างอาชีพในชุมชน ร่วมและสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐ พัฒนาศักยภาพครูให้เป็นครูยุคใหม่ผสมผสานการมีคุณธรรม จรรยาบรรณแบบดั้งเดิม โดยเชื่อมโยงชุมชนกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กรมการศาสนา เครือข่ายสมาธิ ภาคประชาสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเครือข่ายวุฒิสภาฯ

ผลลัพธ์ : มีการปฏิรูปการศึกษาที่ชัดเจน เกิดแนวทางการพัฒนาครูที่มีการปลูกฝังคุณธรรม มีจิตสำนึกเป็นจิตอาสาในการนำความรู้ความสามารถมาเผยแพร่ เกิดการสร้างมาตรฐานที่เท่าเทียมของครูชนบทและครูในเมือง ครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีเงินเดือนและสวัสดิการอย่างเท่าเทียมกับครูในเขตเมือง เด็กชนบทที่เข้ามาเรียนในเมืองลดลง

๔) เสริมสร้างพลังทางสังคม ให้โอกาสแก่เด็กด้อยโอกาส ส่งเสริมการศึกษาที่มีมาตรฐานทั่วถึงเท่าเทียมกัน จัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้พิการทางสมองให้ทำงานในพื้นที่ใกล้บ้านในตำบลของตนเอง

กลไกการดำเนินงาน : หนุนเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม ในการบริหารจัดการกลุ่มผู้ด้อยโอกาส เข้าสู่ระบบงานประจำ มีงบประมาณ บุคลากรรองรับ เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์ : คนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย และการเข้าถึงบริการของรัฐอย่างทั่วถึง

๕) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน และสร้างการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของบริษัทหรืออุตสาหกรรมที่เข้ามาตั้งในชุมชน

กลไกการดำเนินงาน : วุฒิสภา ดำเนินงานขับเคลื่อนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงสาธารณสุข กรมป่าไม้ โดยการเพิ่มพื้นที่ป่าในชุมชน ส่งเสริมการจัดการขยะ แก้ไขปัญหาดิน น้ำ อากาศ และพัฒนาเครือข่ายการจัดการมลพิษและสารเคมีทุกชนิดที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ผลลัพธ์ : คนในชุมชนมีความรู้ในการคัดแยกและจัดการขยะ การทำปุ๋ยจากขยะ ลดรายจ่าย สร้างรายได้ เพิ่มพื้นที่ป่าในชุมชน มีฝายกั้นน้ำ สิ่งแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น

๖) ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกในด้านจิตอาสา พัฒนาศักยภาพ และสร้างการมีส่วนร่วมให้คนในชุมชน

กลไกการดำเนินงาน : ดำเนินการอบรมให้ความรู้ พัฒนาศักยภาพคนในชุมชน ให้สามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดกับชุมชน เพื่อให้เกิดการจัดการตนเอง ใช้หลักธรรมาภิบาล และเวทีประชาคม

ผลลัพธ์ : เจ้าหน้าที่ บุคลากรของรัฐมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักหลักธรรมาภิบาล เป็นตัวชี้วัดในการประมวลผลในการตรวจสอบความโปร่งใสของการทำงานได้ คนในชุมชนมีจิตสาธารณะ มีเวทีการประชาคม ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาชุมชน

กลุ่มที่ ๗ ภาคกลางตอนกลางและภาคตะวันออก ๙ จังหวัด

ประกอบด้วย สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) การร่วมรักษาความมั่นคงภายในประเทศ

กลไกการดำเนินงาน : ๑) ความมั่นคงทางอาหาร ทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรแบบชีวภาพ และเกษตรปลอดภัย โดยนำพืชพื้นเมืองมาทำการตลาด และสนับสนุนวงจรอาหาร

ปลอดภัย (ปลอดจากสารเคมี) ๒) การปลูกจิตสำนึก การรู้จักสามัคคีในชุมชน กิจกรรมจิตอาสาในการช่วยเหลือทำงานให้กับส่วนรวม และ ๓) มีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในชุมชน อาทิ การรณรงค์ภัยจากยาเสพติด สอดส่องดูแลยาเสพติดในชุมชน

๒) การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่

กลไกการดำเนินงาน : ๑) มีเครือข่ายความร่วมมือ สนับสนุนการทำงานในระดับพื้นที่ เช่น ครุฑเรือน สถาบันการศึกษา โรงเรียน วัด หน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะชุมชนและประชาสังคม ที่ให้ความสำคัญและมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒) สถาบันครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงาน จัดให้มีการเรียนการสอนการทำปุ๋ยชีวภาพ การทำบัญชีครัวเรือน และ ๓) บูรณาการการทำงานร่วมกันของคนในชุมชน และระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ โดยสภาองค์กรชุมชน/ตำบล เพื่อพัฒนาชุมชนตามหลัก “ภูมิสังคม” ตามความถนัดของตนเอง/ต้นทุนทางสังคมที่มีอยู่ในชุมชน

๓) ด้านการเกษตร

กลไกการดำเนินงาน : ๑) ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน เป็นต้นทุนที่สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรม เช่น แหล่งน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินและป่าไม้ ๒) พัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมาตรฐานระดับสูง อาทิ การทำผลผลิตนอกฤดูตลาด สนับสนุนการผลิตเอง/ขายเอง ราคาผลิตภัณฑ์อยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ ๓) แสวงหาช่องทางการตลาดที่มั่นคงและต่อเนื่อง และพัฒนาช่องทางสื่อการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ ๔) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชุมชน วิถีชีวิตและวัฒนธรรมในพื้นที่ที่มีลักษณะของการอยู่ร่วมกันแบบเครือญาติ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ๕) การจัดทำข้อมูลชุมชนอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถเรียกใช้และเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว ๖) ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชน ๗) ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมให้แก่เกษตรกร อาทิ การแปรรูปอาหารหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ๘) เรียนรู้ที่จะพึ่งตนเองโดยใช้ทรัพยากรท้องถิ่นของตนเอง ๙) การปลูกพืชสมุนไพร เพื่อสนับสนุนการแพทย์ครบวงจร และ ๑๐) สนับสนุนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาด้านการแพทย์ อาทิ กัญชา

๔) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กลไกการดำเนินงาน : ร่วมดูแล อนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวประจำจังหวัดให้ยั่งยืน รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อสร้างรายได้ตามภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ อาทิ โครงการประกอบอาหารพื้นถิ่นตามภูมิลำเนา

๕) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

กลไกการดำเนินงาน : ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันศาสนา ร่วมเป็นจิตอาสา ทำความดีด้วยหัวใจ ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีจิตอาสา และปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่คนในชุมชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ซื่อตรง และมีวินัย

๖) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

กลไกการดำเนินงาน : ๑) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ ถ่ายทอดความรู้การอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลน พื้นที่ลุ่มน้ำ การดูแลรักษาสุขภาพ สุขภาวะ อนามัย ร่วมพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐานสำหรับเด็กเล็ก เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านออกเขียนได้ ๒) ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ตามวิถีชุมชน ๓) ร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ อาทิ การออกกำลังกาย การปฏิบัติธรรม และกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ ๔) ส่งเสริมความผูกพันในสถาบันครอบครัว และ ๕) สนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพ ออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัย และการดูแลผู้ป่วยติดเตียงในชุมชน

๗) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

กลไกการดำเนินงาน : ๑) สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในชุมชนโดยใช้กระบวนการ บ้าน วัด โรงเรียน เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดี อาทิ คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม และจิตอาสา สร้างความรักความผูกพันในสถาบันครอบครัว ๒) พัฒนาความเป็นผู้นำ และ ๓) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๘) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพะที่ดี

กลไกการดำเนินงาน : ๑) ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรรักษาโรคในครัวเรือน ๒) สร้างคาราวานสุขภาพในแต่ละอำเภอ และ ๓) จัดเวทีให้ความรู้การงดเหล้าเพื่อสุขภาพและครอบครัว

๙) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

กลไกการดำเนินงาน : ๑) ร่วมสนับสนุนการจัดสรรที่ดินทำกินให้กับผู้ยากไร้และไม่มีที่ดิน รวมทั้งสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ยากไร้ ๒) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนทุกกลุ่มในการเข้าถึงบริการของภาครัฐ ๓) สำรวจข้อมูลผู้ไร้สถานะทางทะเบียนราษฎรให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด และส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้ไร้สิทธิให้สามารถดูแลตนเองได้ ๔) ช่วยเหลือผู้ที่ยังไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนให้ได้รับบัตรประชาชน สำหรับคนยากจนและไร้สถานะทางทะเบียน เพื่อให้ได้รับการคุ้มครอง สิทธิและสวัสดิการของภาครัฐในฐานะพลเมืองของประเทศ ๕) ร่วมสนับสนุนการดูแล

กลุ่มเปราะบางในชุมชน อาทิ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ๖) สนับสนุนการสร้างโอกาสทางการศึกษา โดยให้ทุนการศึกษาแก่เด็กที่ยากไร้และเรียนดี และ ๗) หนุนเสริมการทำงานของกลุ่มต่างๆ ในชุมชน อาทิ กลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสตรี

๑๐) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

กลไกการดำเนินงาน : ส่งเสริมการเข้าถึงสื่อ ข้อมูล ข่าวสาร ที่มีผลกระทบกับคนและชุมชน โดยใช้สื่อที่มีอยู่ในชุมชนเป็นตัวการกระจายข้อมูล

๑๑) การเสริมพลังทางสังคม

กลไกการดำเนินงาน : จัดทำฐานข้อมูล ผู้สูงวัย ทั้งจังหวัด และร่วมขับเคลื่อน “พนมสารคาม เมืองต้นแบบ” รองรับสังคมผู้สูงวัย

๑๒) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาพึ่งตนเอง และจัดการตนเอง

กลไกการดำเนินงาน : ส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ทำในสิ่งที่ชุมชนสามารถทำได้ดี มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนแบ่งปันในชุมชน

๑๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

กลไกการดำเนินงาน : ๑) ชี้นำ เฝ้าระวัง รายงาน คุณภาพน้ำ/ป่า/ขยะ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล จัดทำแผน/กำหนดตัวชี้วัด/กำหนดจุดเสี่ยง เพิ่มและพัฒนาศักยภาพแกนนำ ทสม. จัดเวทีฝึกอบรมให้ความรู้/วางแผนทางพัฒนาคน สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายให้เข้มแข็ง ๒) เครือข่ายปารอยต่อ ๕ จังหวัด ภาคตะวันออก ครอบคลุม จังหวัดฉะเชิงเทรา สระแก้ว ระยอง จันทบุรี และชลบุรี มีเนื้อที่ ๑.๒ ล้านไร่ เสนอกลไกคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม

ในองค์กรปกครองของท้องถิ่น เพื่อดูแล พิทักษ์รักษาความสมบูรณ์ของผืนป่า และระบบนิเวศ แหล่งต้นน้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ แหล่งอาหารท้องถิ่น ๓) สนับสนุนและรณรงค์การปลูกป่าด้วยไม้ยืนต้นระยะยาว เช่น ต้นยางนา ตะเคียน พยูง ๔) พื้นฟู เครือข่ายรัฐชุมชนคน ๔ จังหวัดทองคำ (กทม./ปทุมธานี/นครนายก/ฉะเชิงเทรา) เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำเสียและพัฒนาแหล่งน้ำ อาทิ การทำฝายมีชีวิต การทำฝายชะลอน้ำ ๕) สานพลังเครือข่าย ทสม.ฉะเชิงเทรา ดูแล อนุรักษ์สายน้ำบางปะกง ๑๒๒ กิโลเมตร (๖ อำเภอ ๓๓ ท้องถิ่น) และ ๖) ยกระดับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติลุ่มน้ำบางปะกงเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar Site)

๑๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

กลไกการดำเนินงาน : ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจและสนับสนุนการปรับเปลี่ยนวิถีการทำเกษตรกรรมเชิงเดี่ยวมาเป็นเกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ และเกษตรทฤษฎีใหม่ ๒) กำหนดเป็น “ธรรมนูญท้องถิ่น” ลดการใช้สารเคมีในการทำเกษตรกรรม รณรงค์ให้ใช้ของชีวภาพ ๓) บริหารจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การแยกขยะ การจัดเก็บขยะที่เป็นระบบ และการจัดการขยะ ๔) สนับสนุนการจัดทำผังเมืองอย่างยั่งยืน (มีพื้นที่สีเขียว เป็นไปตามหลักวิชาการ) ๕) สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกการรักษาททรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๖) สนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทในบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน รณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากธรรมชาติอย่างยั่งยืน การปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการใช้วัสดุธรรมชาติ อาทิ ใบตอง ใบบัว ถุงผ้า ตะกร้า ปิ่นโต แทนการใช้พลาสติกและโฟม

๑๕) ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

กลไกการดำเนินงาน : ประสานความร่วมมือในการพัฒนาระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับชุมชน ถักทอเชื่อมโยงการทำงานของแต่ละภาคส่วน และมีส่วนร่วมในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัด ยึดพื้นที่ตำบลเป็นฐานในการพัฒนา ข้อมูลพื้นฐานเดิมในตำบล นำสิ่งดีๆ มาต่อยอดพัฒนาให้ดีขึ้น พร้อมทั้งให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

๑๖) การเฝ้าระวังการทำงานของภาครัฐให้ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กลไกการดำเนินงาน : ร่วมกำหนดมาตรการการป้องกัน/แก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เฝ้าระวังและติดตามการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งรณรงค์และปลูกฝังค่านิยมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในชุมชนและการเรียนการสอนนอกห้องเรียน

กลุ่มที่ ๘ ภาคใต้ตอนบน ๗ จังหวัด ประกอบด้วย ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต และระนอง มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) สร้างครอบครัวเศรษฐกิจพอเพียง

กลไกการดำเนินงาน : สร้างเครือข่าย ด้วยกระบวนการทำให้ดู อยู่ให้เห็น

ผลลัพธ์ : สถาบันครอบครัวเข้มแข็ง ลดปัญหายาเสพติด

๒) ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตามวิถีชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสุขภาพ

กลไกการดำเนินงาน : ส่งเสริมศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น พร้อมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัด

ผลลัพธ์ : ชุมชนเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้ สร้างรายได้ เกิดวิถีท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๓) โรงเรียนแห่งความสุข

กลไกการดำเนินงาน : สร้างองค์กรชุมชนเพื่อผลักดันการศึกษาตามศาสตร์พระราชา

ผลลัพธ์ : เด็กและเยาวชนมีความสุข เป็นคนดี เป็นคนเก่ง พร้อมสำหรับสังคม ๔.๐ - ๕.๐

๔) ธนาคารผู้สูงอายุ

กลไกการดำเนินงาน : ประสาน/สร้างเครือข่ายระดับจังหวัด เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านต่างๆ

ผลลัพธ์ : ผู้สูงอายุอยู่อย่างมีความสุข มีความสุข

๕) การสร้างพลังงานทางเลือก

กลไกการดำเนินงาน : ศึกษาพลังงานทางเลือก อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานจากคลื่น ส่งเสริมให้เกิดการใช้และขยายผลพลังงานทางเลือก และเชื่อมประสานระหว่างจังหวัด

ผลลัพธ์ : เกิดพลังงานที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ชุมชนเกิดความยั่งยืน เกิดระบบนิเวศที่สมบูรณ์

๖) แผนพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบนฉบับประชาชน

กลไกการดำเนินงาน : ใช้กระบวนการประชาคมเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาฯ

ผลลัพธ์ : เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาที่เกิดจากความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

กลุ่มที่ ๙ ภาคใต้ตอนล่าง ๗ จังหวัด ประกอบด้วย พัทลุง สงขลา ตรัง สตูล นราธิวาส ปัตตานี และยะลา มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) โครงการหมู่บ้านจัดการตนเอง

กลไกการดำเนินงาน : ๑) วุฒิสภาฯ เข้าพบและเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ๒) นำความรู้เกี่ยวกับชุมชนจัดการตนเองไปเสนอผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓) ถอดบทเรียนชุมชนต้นแบบ/ตัวอย่าง ๔) จัดทำแผนชุมชน โดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดทำแผน ๕) การทำงานโดยยึดแผนพัฒนาชุมชนเป็นหลัก ๖) แต่งตั้งสภาผู้นำชุมชนและมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ประชาชนทุกคนในชุมชนมีสิทธิออกเสียง/เสนอปัญหา วิเคราะห์เสนอความคิดเห็น และการแก้ไขปัญหาแบบครบวงจร รวมทั้งประชาชนทุกคนในหมู่บ้าน/ตำบลมาร่วมประชุม ยอมรับกฎกติกาของชุมชนร่วมกัน และ ๗) ประสานเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสร้างเครือข่ายเยาวชนประจำจังหวัด (มูลนิธิครอบครัวพอเพียง)

ผลลัพธ์ : ๑) ประชาชนในชุมชนรู้จักตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ตรงประเด็นและรวดเร็ว ๒) ชุมชนเข้มแข็ง มีผลผลิต รายได้เพิ่มขึ้น สามารถจัดการตนเองได้ทุกเรื่อง ส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น ๓) มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ภาครัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ และ ๔) รู้จักเครือข่ายมากขึ้น

๒) โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์-สมุนไพร

กลไกการดำเนินงาน : ๑) ส่งเสริมให้ประชาชนปลูกพืชผักสวนครัว สมุนไพรกินเอง เช่น แก่นตะวัน มะม่วงหาวมะนาวโห่ เป็นต้น เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์วนเกษตร ๒) ศึกษาดูงาน/ตัวอย่าง ๓) สร้างตัวอย่างในพื้นที่ และ ๔) สร้างตลาดนัดในชุมชน

ผลลัพธ์ : ๑) มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ ๒) อาหารปลอดภัย ๓) ลดรายจ่าย และ ๔) เพิ่มรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร/ผลิตภัณฑ์ โฮมสเตย์ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (อบสมุนไพรร)

๓) โครงการประชุมศูนย์สวัสดิการประชาชน

กลไกการดำเนินงาน : ๑) ประธานวุฒิสภาฯ จังหวัด เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อชี้แจงการบวนการทำงาน และกำหนดวันประชุม ๒) วุฒิสภาฯ คัดเลือกและเชิญตัวแทนองค์กรภาคประชาชน องค์กรละ ๒ คน เข้าร่วมประชุมกับผู้ว่าราชการจังหวัด (ประธาน) หรือตัวแทนภาครัฐในจังหวัด เพื่อนำเสนอปัญหาต่อภาครัฐ คนละ ๓ นาที โดยมีศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด เป็นผู้บันทึกข้อมูล จัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุง/แก้ไขปัญหา และ ๓) ติดตามประเมินผล และตรวจสอบโครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ

ผลลัพธ์ : ๑) ภาครัฐและภาคประชาชนทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ โดยไม่ใช้งบประมาณ เป็นการลดช่องว่างระหว่างภาครัฐและประชาชน ๒) ภาครัฐได้รับข้อมูลโดยตรงจากประชาชน ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น/ตามความต้องการของชุมชน/ประชาชนอย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกปัญหา โดยภาครัฐจะต้องให้คำตอบในการประชุมครั้งต่อไป และ ๓) สื่อมวลชนให้ความสนใจในการติดตามการทำงานของภาครัฐ และนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มที่ ๑๐ กลุ่มกรุงเทพฯ และนนทบุรี มีแนวทางการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๑) การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ

กลไกการดำเนินงาน : ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลหมู่บ้านตนเอง จัดตั้งองค์กรภาคีเครือข่ายในระดับหมู่บ้าน/ตำบล ยึดหลัก บวร บ้าน วัด โรงเรียน

ผลลัพธ์ : ความปลอดภัยในชีวิต ความสงบสุขของชุมชน

๒) มาตรการป้องกัน บังคับใช้กฎหมายตามข้อบังคับของรัฐเกี่ยวกับอาหารอย่างเคร่งครัด

กลไกการดำเนินงาน : เสริมทักษะการบังคับใช้กฎหมาย แก่พนักงานของหน่วยงานรัฐ บูรณาการอาหารปลอดภัยในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับจังหวัด และบูรณาการหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับอาหารปลอดภัย โดยภาคประชาชนและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการทำงานด้วย

ผลลัพธ์ : อาหารสะอาดปลอดภัยถูกหลักโภชนาการ

๓) พัฒนากำลังแรงงานของผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ มีกฎหมายคุ้มครองผู้สูงอายุที่เป็นธรรม

กลไกการดำเนินงาน : พัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพของผู้สูงอายุ ส่งเสริม สนับสนุนการอบรมและจ้างงานผู้สูงอายุอย่างเป็นธรรม และตั้งศูนย์ลงโทษเฝ้าผู้สูงอายุ/คนพิการ/ผู้ด้อยโอกาส/ผู้พันโทษในพื้นที่

ผลลัพธ์ : กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัด และพัฒนาแรงงานในพื้นที่

๔) ให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนาและคุณธรรม นำสิทธิมนุษยชนมาใช้อย่างจริงจัง

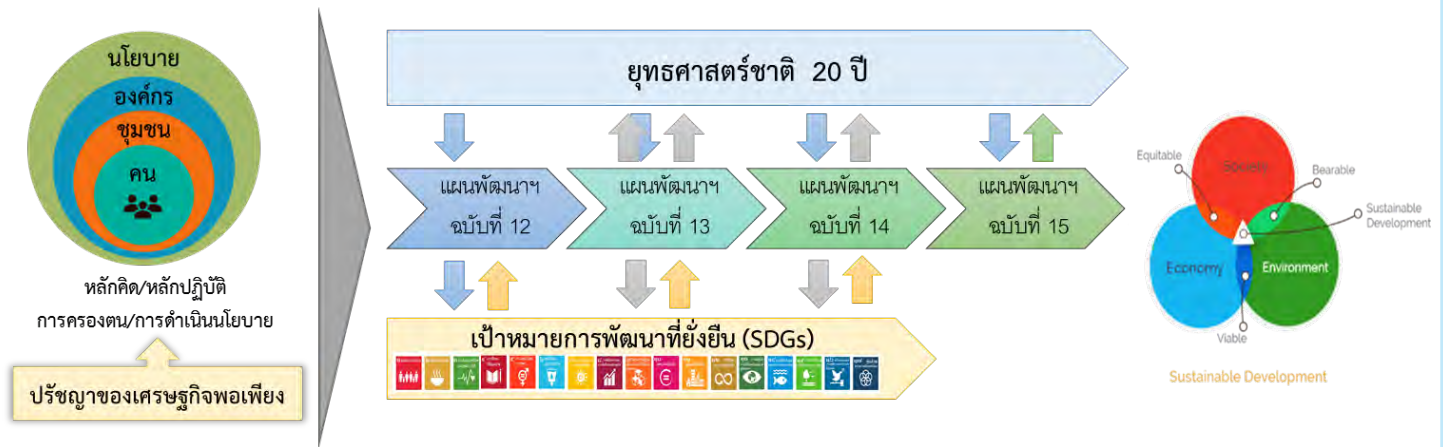
กลไกการดำเนินงาน : พัฒนาผู้นำทางศาสนาที่ให้ความรู้ ดูแลใส่ใจประชาชนรากหญ้า ส่งเสริมโดยภาครัฐ และสร้างระบบที่ทำให้เกิดแรงจูงใจให้คนรักษาสุขภาพ

ผลลัพธ์ : สร้างสังคมเข้มแข็ง แบ่งปันและเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

ปฐมนิเทศการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืน : ถกถอ เรียงร้อย เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนา กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) เป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญต่อการกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทุกมิติอย่างสมดุลและเชื่อมโยงกัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยในช่วงที่ผ่านมา มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามมาตราที่ ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่มีผลบังคับใช้

เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันจนเกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

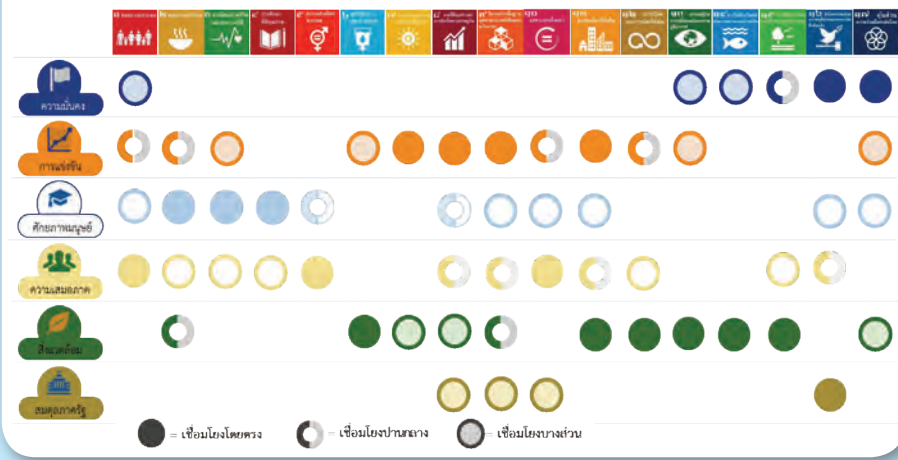

โดยสาระสำคัญสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มุ่งให้เกิดการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งให้คนไทยมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถาวรและยั่งยืน อีกทั้งได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักคิด หลักปฏิบัติในการพัฒนาประเทศ และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่องค์การสหประชาชาติ (UN) กำหนดขึ้นมาเป็นกรอบและทิศทางการพัฒนาสู่ความยั่งยืน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนาในทุกมิติ และการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะหน่วยงานวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ได้วางแนวทางการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรม สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดต่าง ๆ ให้แก่ทุกภาคส่วน ทั้งนี้ ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน พบประเด็นความเชื่อมโยงในเบื้องต้น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑ ด้านความมั่นคง มีความเชื่อมโยงกับ SDGs โดยตรงกับเป้าหมายที่ ๑๖ และ ๑๗ **ปานกลาง** กับเป้าหมายที่ ๑๕ และ **บางส่วน** กับเป้าหมายที่ ๑ ๑๓ และ ๑๔

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีความเชื่อมโยงกับ SDGs โดยตรงกับเป้าหมายที่ ๗ ๘ ๙ ๑๑ และ ๑๗ **ปานกลาง**กับเป้าหมายที่ ๑ ๒ ๑๐ และ ๑๒ และ**บางส่วน**กับเป้าหมายที่ ๓ ๖ และ ๑๓

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีความเชื่อมโยงกับ SDGs โดยตรงกับเป้าหมายที่ ๒ ๓ และ ๔ **ปานกลาง**กับเป้าหมายที่ ๕ และ ๘ และ**บางส่วน**กับเป้าหมายที่ ๑ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๖ และ ๑๗

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีความเชื่อมโยงกับ SDGs โดยตรงกับเป้าหมายที่ ๑ ๕ ๑๐ และ ๑๑ **ปานกลาง**กับเป้าหมายที่ ๘ ๙ และ ๑๖ และ**บางส่วน**กับเป้าหมายที่ ๒ ๓ ๔ ๑๒ และ ๑๕

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความเชื่อมโยงกับ SDGs โดยตรงกับเป้าหมายที่ ๖ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ และ ๑๕ **ปานกลาง**กับเป้าหมายที่ ๒ และ ๙ และ**บางส่วน**กับเป้าหมายที่ ๗ ๘ และ ๑๗

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีความเชื่อมโยงกับ SDGs โดยตรงกับเป้าหมายที่ ๑๖ และ **บางส่วน**กับเป้าหมายที่ ๘ ๙ และ ๑๐

กล่าวได้ว่า ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญของการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้น ต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดพลังร่วมในการระดมทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ในการขับเคลื่อนประเทศ โดยในโอกาสต่อไป จะนำเสนอผลการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ภายใต้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและภาคีเครือข่ายการพัฒนาจากทุกภาคส่วน ที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาในมิติต่างๆ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

๑๗ เป้าหมาย ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดี และส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย

เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ ๕ บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๗ สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถหาซื้อได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิต และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๙ สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศ และระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๑ ให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

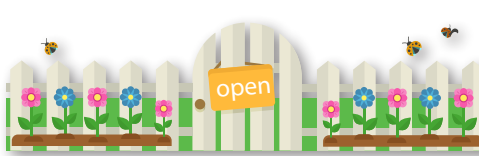
เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นฟูสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงาน และฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

ร่วมอวยพรปีใหม่ เมื่อวันที่ ๔ ม.ค. ๒๕๖๒ **วุฒิสภา จ.สตูล** ร่วมหารือกับ **นายจรรุวัฒน์ เกลี้ยงเกลา** ผู้ว่าราชการ **จังหวัดสตูล** เกี่ยวกับการพัฒนาจังหวัดสตูลในด้านต่างๆ เช่น เมืองดอกไม้ เกษตรอินทรีย์ท่องเที่ยวชุมชนไพรการเข้าร่วม ประชุมกรรมการเมือง ศาลหลักเมือง เมืองเก่าสตูล ฟอสซิล อุทยานธรณีโลก เป็นต้น ในโอกาสนี้ได้ร่วมอวยพรปีใหม่ด้วย

เยี่ยมชมการดำเนินงานของวุฒิสภา จ.นนทบุรี

เมื่อวันที่ ๒๔ ก.พ. ๒๕๖๒ **วุฒิสภา จ.สงขลา** เข้าเยี่ยมชม การดำเนินงานของวุฒิสภา จ.นนทบุรี โดยมี **ดร.วิทยา เจียรพันธ์ ประธานวุฒิสภา นนทบุรี** นางสมลิตี แสงคำคม และ **วุฒิสภา จ.นนทบุรี** ให้การต้อนรับ และนำชมสถานที่ สำคัญๆ บนเกาะเกร็ด และเรียนรู้วิถีชุมชนชาวเกาะเกร็ด ณ สวนเกร็ดพุทธรักษา ต.เกาะเกร็ด

ด้านการสาธารณสุขและสังคมสงเคราะห์

สัมมนาระดับนานาชาติ **วุฒิสภา จ.นครศรีธรรมราช** เข้าร่วมประชุมสัมมนาระดับนานาชาติ เรื่อง “การแลกเปลี่ยน เรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี” เพื่อนำผลการสัมมนาไปเป็นต้นแบบและ ใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์คุ้มครองปูชนียสถานต่อไป จัดโดย สนง.วัฒนธรรมจังหวัด คณะกรรมการนำเสนอวัดพระมหาธาตุ วรมหาวิหาร เพื่อขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลก สภาวัฒนธรรม สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด และกรมศิลปากร ระหว่าง วันที่ ๑๔-๑๕ ก.พ. ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ

บรรยายเรื่องความดันโลหิตสูง ดร.สาวิตรี

เทียนชัย และนางสาววิดา มาโนช **วุฒิสภา จ. กาญจนบุรี** เป็นวิทยากรบรรยายเรื่องความดันโลหิตสูงและสาธิต วิธีการออกกำลังกายให้แก่ผู้สูงอายุเทศบาลตำบลปากแพรก จ.กาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๑๔ ม.ค. ๒๕๖๒

สายธารน้ำใจสายใยกาชาด นางลำเจียก บุณศิริ

วุฒิสภา จ.ราชบุรี ร่วมงาน “วันสายธารน้ำใจ สายใย กาชาด” เพื่อรับบริจาคทุนทรัพย์และสิ่งของนำไปเป็น รางวัลร้านกาชาด ในงานท่องเที่ยวราชบุรี ของดีเมืองไทร และงานกาชาดประจำปี ๒๕๖๒ ณ โรงยิมเนเซียม และสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติฯ เมื่อวันที่ ๑๔ มี.ค. ๒๕๖๒

ทิศทางการพัฒนาจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๕ ก.ย. ๖๑

นายพงศ์จักรกฤษณ์ ลิทธิธิศย์ รองประธานวุฒิสภา จ.สตูล เป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง “ความต้องการ ศักยภาพ และทิศทางการพัฒนาจังหวัดสตูล” ในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดสตูล ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ฉบับทบทวน และแผนปฏิบัติการราชการจังหวัดสตูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จัดโดยสำนักงานจังหวัดสตูล ณ ห้องประชุมสตารินทร์ รีสอร์ท อ.เมืองสตูล

บรรยายกองทุนชุมชน

เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

นายทวี แสนแก้ว ผู้ใหญ่บ้านแหบทองคำ และ วุฒิสภา พัทลุง ร่วมเป็น

วิทยากรบรรยายเรื่อง “การจัดการกองทุนชุมชน” หมู่บ้านจัดการตนเองบ้านทุ่งโต๊ะหิยะ ต.โคกสัก อ.บางแก้ว เพื่อให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการตนเองได้อย่าง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดโดย สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง ณ โรงแรมชัยคณาธานี

วุฒิสภา ให้ความรู้เรื่องหมู่บ้านจัดการตนเอง

นายสมศักดิ์ ทองใส ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๕ บ้านควนภูฏ ต.ควนมะพร้าว อ.เมืองพัทลุง จัดประชุมถ่ายทอดความรู้และสร้างการรับรู้ เรื่อง “หมู่บ้านจัดการตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมี **วุฒิสภา จ.พัทลุง** เป็นที่ปรึกษา วิทยากร และประสาน เชื่อมโยงภาคีเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนงานให้บรรลุตามเป้าหมาย เมื่อวันที่ ๑๖ ก.พ. ๒๕๖๒

สนับสนุนการใช้น้ำมันไบโอดีเซล เมื่อวันที่ ๒

มี.ค. ๒๕๖๒ **วุฒิสภา จ.ชุมพร** ร่วมประชุมกับคณะกรรมการสมาคมชาวสวนปาล์มน้ำมันชุมพร ในการสนับสนุน ให้สมาคมและเครือข่ายร่วมกันขับเคลื่อน “น้ำมันไบโอดีเซล B ๑๐๐ ตามรอยพ่อ” เพื่อเพิ่มความต้องการใช้และ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันให้มีความมั่นคงในอาชีพ มากยิ่งขึ้น ณ บ้านเลขที่ ๑๑๓ ม.๗ ต.สองพี่น้อง อ.ท่าแซะ

ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

โรงเรียนแห่งความสุข

นายศักดิ์พงษ์ นิลไพรัช วุฒิสภา จ.นครศรีธรรมราช บรรยายเรื่อง “โรงเรียนแห่งความสุข” ในการสัมมนา แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น จัดโดย

เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ สนง.คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๕ ม.ค. ๒๕๖๒

แนวทางการดำเนินงานของมูลนิธิอาสาในแต่ละกลุ่มจังหวัดปี ๒๕๖๒

มูลนิธิอาสา ท่านใดต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน องค์ความรู้ รวมถึงข้อคิดเห็นต่างๆ สามารถส่งมาที่

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔๐๒ ถนนสุขุมวิท แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐ หรือ

brainbank@nesdc.go.th

๐-๒๒๘๐-๔๐๔๕ ต่อ ๓๕๐๙ ๓๕๑๒ ๓๕๒๔

๐-๒๒๘๒-๔๐๔๕ ๐-๒๒๘๑-๐๖๓๗

Brainbank NESDC-ธนาคารสมอง สภาพัฒน์

http://brainbank.nesdc.go.th

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน

ใบอนุญาตที่ ๑๔/๒๕๖๑

ปณ.ทำเนียบรัฐบาล

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ☐ ๑. จ่าหน้าไม่ชัดเจน
- ☐ ๒. ไม่มีเลขที่บ้านตามจ่าหน้า
- ☐ ๓. ไม่ยอมรับ
- ☐ ๔. ไม่มีผู้รับตามจ่าหน้า
- ☐ ๕. ไม่มารับภายในกำหนด
- ☐ ๖. เลิกกิจการ
- ☐ ๗. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- ☐ ๘. อื่นๆ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ธนาคารสมอง กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

๔๐๒ ถนนสุขุมวิท เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๒-๔๐๔๕ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๔๐๔๕ ๐-๒๒๘๑-๐๖๓๗ เว็บไซต์ http://brainbank.nesdc.go.th